

Remissvar - Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63)

Ert diarienummer: S2025/01126

Region Sörmland har erbjudits möjlighet att yttra sig över betänkandet Stärkt patientsäkerhet genom rätt kompetens (SOU 2025:63). Region Sörmland är i grunden positiv till utredningens förslag och bedömningar. Region Sörmland instämmer i behovet av en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning som stärker patientsäkerheten. Region Sörmland ställer sig positiv till utredningens huvudförslag om att införa skyddad yrkestitel för medicinska foterapeuter, att reglera vidareutbildning för psykologer och logopeder, samt till de övergripande principerna för behörighetsreglering. Regionen delar också utredningens bedömningar kring kvalitetssäkring av läkares specialiseringstjänstgöring och instämmer i behovet av tydligare ansvar för vårdgivare att säkerställa regelbunden fortbildning, liksom att hälso- och sjukvårdspersonal ska ha en skyldighet att delta i sådan fortbildning. Vidare är Region Sörmland positiv till förslaget om att utreda en ny ordning för vidareutbildning av vårdprofessioner med grundexamen, det så kallade Vårdprofessionslyftet, som ett steg för att långsiktigt stärka kompetensförsörjningen i vården.

Nedan följer regionens ställningstaganden under områden där Region Sörmland har avvikande ståndpunkter och viktiga synpunkter inom de olika områdena:

I. Yrkesreglering

6.3.8 Avancerad specialistsjuksköterska

Region Sörmland delar inte utredningens förslag att vidareutbildningen till avancerad specialistsjuksköterska (AVS) inte ska regleras. Region Sörmland anser att utbildningens bör regleras och leda till skyddad yrkestitel. Skälet till detta är att en reglering och skyddad yrkestitel skulle tydliggöra rollen, kvalitetssäkra utbildningen, öka attraktionskraften och underlätta fri rörelse på arbetsmarknaden. Att inte reglera utbildningen riskerar leda till ojämna kvalité och bidra till otydlighet avseende rollens legitimitet.

II. Vidareutbildningar

8.4.10 Avancerad specialistsjuksköterska

Region Sörmland instämmer i att utbildningen kan ges som en uppdragsutbildning men menar att den bör ingå i ett statligt reglerat fortbildningsprogram och leda till skyddad yrkestitel.

8.4.13 Undersköterskor

Region Sörmland ser det som en brist att undersköterskor inte ingick i utredningens uppdrag. Regionen delar utredningens bedömning om behovet av specialistundersköterskor och vill betona att denna fråga bör prioriteras i det fortsatta nationella arbetet.

8.4.5 Författningsreglerad specialistkompetens föreslås införas för logopeders och psykologer

Region Sörmland är positiv till författningsreglerad specialistkompetens för logopeders och psykologer. Uppbyggnaden av nödvändig infrastruktur för psykologers och logopeders vidareutbildning, såsom handledning, studierektorsfunktion och administrativt stöd, är dock resurskrävande och medför betydande merkostnader. Det är därför avgörande att lösningen av dessa merkostnader och resursbehov säkerställs innan förslaget kan införas.

När det gäller specialistkompetens för psykologer behöver verksamhetsnyttan säkerställas genom att utbildningen kopplas närmare den kliniska verksamheten. Här bör kompetens och erfarenhet i regionernas nationella STP-studierektorsnätverket (ett nätverk för studierektorer för psykologers specialtjänstgöring) beaktas.

8.5 En ny ordning för att vidareutbilda vårdprofessioner med yrkesexamen på grundnivå bör utredas - Vårdprofessionslyftet

Regionen ser förslaget om Vårdprofessionslyftet som intressant men ser flera områden som behöver utredas ytterligare med tydliga ställningstaganden:

- Verksamhetsförlagd utbildning (VFU): Det behöver klargöras hur VFU ska kunna särskiljas från ordinarie arbetsuppgifter på arbetsplatsen för att säkerställa måluppfyllelse.
- Val av yrkesgrupper: Region Sörmland ser att det finns andra yrkesgrupper än sjuksköterskor som bör övervägas som initiala utbildningar inom Vårdprofessionslyftet bland annat då sjuksköterskor redan har reglerade vidareutbildningar.
- Genomförandeperspektiv: Frågor kring arbetsgivarens ansvar, finansiering och rekrytering behöver analyseras ytterligare.

III. Fortbildning

9.7.1 Vårdgivarens ansvar för att identifiera utbildningsbehov och ge möjlighet till regelbunden fortbildning behöver förtydligas

Region Sörmland ser inte att utredningen lämnar några förslag på hur vårdgivare som inte fullgör sina skyldigheter ska identifieras. Detta är ett problem eftersom utredningens förslag då inte säkerställer att man som patient verkligen kan lita på att behandlare är uppdaterade i sin kunskap.

9.7.3 Uppföljning av fortbildning

Region Sörmland delar bedömningen att det finns behov av systematisk fortbildning men är tveksam till att detta ska redovisas i patientsäkerhetsberättelsen. Det är svårt att dokumentera

lärandeaktiviteter på ett sätt som fångar det verksamhetsintegrerade lärandet och risken är att redovisningen blir administrativt betungande utan att bidra till ökad kvalitet.

IV. Konsekvensbeskrivning och författningskommentar

Region Sörmland delar utredningens bedömning gällande konsekvensbeskrivning och författningskommentar och instämmer i att de föreslagna åtgärderna stärker förutsättningarna för en långsiktigt hållbar kompetensförsörjning och en ökad patientsäkerhet.

Region Sörmland vill dock betona att förslagen, särskilt gällande logopeders och psykologers vidareutbildning samt Vårdprofessionslyftet, innebär betydande resurs- och kostnadsökningar för regionerna. Staten måste här säkerställa en långsiktig och tydlig finansiering för att förslagen ska kunna genomföras på ett hållbart sätt.

REGION SÖRMLAND

Christoffer Öqvist (M)
Regionstyrelsens ordförande

Magnus Johansson
Regiondirektör